

A digitális oktatás átmentett értékei

Beszámoló egy szakmai konferenciáról

A Károli Gáspár Református Egyetem IKT Kutatóközpontja és Oktatásinformatikai Továbbképző Központja 2020-ban indította el évente megrendezésre kerülő konferenciasorozatát, Oktatásinformatika a felsőoktatásban címmel.

Az első alkalom 2020 novemberében *Oktatásinformatika a felsőoktatásban – Kooperáció és párbeszéd a jó gyakorlatok megteremtésében* címen a hazai felsőoktatás oktatásinformatikai lefedettségét járta körbe, a kooperáció lehetőségeit keresve (Szakmai beszámoló: M. PINTÉR et al., 2021).

Az idei, Oktatásinformatika a felsőoktatásban II. – A digitális oktatás átmentett értékei konferencián a magyarországi felsőoktatásban a koronavírus-járvány folyamán kialakult – feltehetően – maradandó szervezeti, szabályozási és infrastrukturális változásokkal foglalkoztunk.

A konferencia időpontja és helyszíne: 2021. október 22. (9.00–16.30-ig), KRE, Károlyi-Csekonics Palota, 1088 Budapest, Reviczky utca 6. volt. A plenáris előadások és a kerekasztal-beszélgetés a valós idejű online streamnek köszönhetően online is követhető volt, és mind a jelenlévő, mind az online résztvevők aktív közreműködése is alakította a konferencia menetét: a Sli.do felületen folyamatosan vártuk az előadókhoz szóló kérdéseket, illetve szavazásokon kértük ki a résztvevők véleményét.

A plenáris előadások olyan témákat érintettek, mint a kényszer szülte innováció értelmezése és a komplex összefüggések áttekintése – *Prof. Dr. Benedek András* (BME); a hallgatók által előnyösnek vélt és ezért megtartásra érdemes digitalizációs folyamatok – *Dr. habil Dombi Judit* (PTE); valamint a felsőoktatásban használt e-learning keretrendszerek fejlesztési irányai a vészhelyzet következtében, különös tekintettel a Moodle-ra – *Vágvölgyi Csaba* és *Papp Gyula* (DE).

A délelőtti folyamán a tavalyi alkalomhoz hasonlóan ismételten sor került néhány, a felsőoktatás minőségi fejlesztésére, digitális

kompetenciák bővítésére alkalmas, aktuális tananyag, kurzus és alkalmazás bemutatására: *Könczöl Tamás Balázs*, a SkillDict Zrt. innovációs igazgatója bemutatta a SkillToolkit Live! Virtuális Tanulási Környezetet, mely a világpiacon egyedülálló, 100%-ban magyar fejlesztésű e-learning megoldás. Segítségével többek között olyan gyakorlatközpontú elektronikus tananyagok készíthetők és szolgáltathatók, amelyek támogatják az oktatókat és amikor szükséges, akár tehermentesítik is őket. Ezt követően *Dr. Beke Márton* (Tempus Közalapítvány) a Proformance projektet mutatta be. A projekt fő célkitűzése az oktatás és tanulás minőségének javítása a tanárok teljesítményének fejlesztése által. A projekt égisze alatt egy interaktív mérési eszközt és ösztönző rendszert dolgoznak ki, a felsőoktatásban dolgozó oktatók teljesítményének fejlesztéséhez.

Végül *Dr. Hülbner László* (BGE, KRE IKT Kutatócsoport) a KRE IKT-Kutatóközpont és az Oktatásinformatika a felsőoktatásban című projektet mutatta be. A projekt célja a felsőoktatásban dolgozó oktatók gyakorlatának fejlesztése, minőségi javítása, melynek eléréséhez a résztvevők a DigCompEdu kérdőív adaptálásával és alkalmazásával felmérték az oktatók digitális kompetenciáit és folyamatos lépéseket tesznek azok fejlesztésére: elkészítették az Oktatásinformatika módszertana a felsőoktatásban című módszertani kézikönyvet (*Dringó-Horváth Ida, Dombi Judit, Hülbner László, Menyhei Zsófia, M. Pintér Tibor, Papp-Danka Adrienn* (2020): *Oktatásinformatika módszertana a felsőoktatásban. Károli Gáspár Református Egyetem*), valamint konferenciák, képzések, workshopok szervezésével biztosítják a kompetenciafejlesztést.

A kerekasztal-beszélgetés a járvány indukálta maradandó digitalizációs törekvéseket járta körbe különböző felsőoktatási intézményeknél, a közönség aktív részvételével (online, szimultán kérdések, hozzászólások). A beszélgetésben különböző felsőoktatási intézmények oktatásinformatikai

támogatást nyújtó szervezeti egységeinek képviselői vettek részt: *Dr. Bodnár Éva* (BCE), *Dr. Dósa Katalin* (BGE), *Dr. habil. Dringó-Horváth Ida* (KRE), *Lénárt Krisztina* (ELTE), *Lengyelne dr. Molnár Tünde* (EKE), *Dr. Vörös Zoltán* (PTE). A beszélgetést *Dr. Papp-Danka Adrienn* vezette (MTE, KRE IKT Kutatócsoport).

A résztvevőktől megtudhattuk, hogy a képviselt intézmények mindegyikénél megmaradt valamilyen szinten az online oktatási forma. A legtöbb intézménynél egy felülről jövő, egyetemi szintű szabályozás értelmében jelenleg távolléti oktatás folyik a bizonyos hallgatói létszám fölötti kurzusok esetén, illetve a levelező munkarendben. Egyes intézményekben azonban alulról jövő kezdeményezéseket valósítanak meg: a kurzus oktatója választhatja meg, hogy jelenléti, vagy online legyen az érintett kurzus oktatási formája. Természetesen e két típus keveredése is előfordul. Több résztvevő is kiemelte, hogy mindezek mellett, a pandémiának köszönhetően a jelenléti oktatás módszertana is gazdagodott.

Az egyetemi belső továbbképzésekről megtudhattuk, hogy a képviselt intézmények – a pandémia alatt és jelenleg is – különböző témájú képzéseket hirdetnek oktatóik, ill. egyéb munkavállalóik számára, akik különféle módokon vehetnek részt ezeken. Az oktatásinformatikai és módszertani képzéseken felül a mentálhigiénés képzésekre, tréningekre is nagy a kereslet. A képzések formája igen széles palettán mozog akár egy-egy intézményen belül is: az online-, jelenléti- és hibrid formában kínált kurzusokon, workshopokon felül az egyéni konzultációt, a YouTube videókat, valamint a rövid podcastokat emelték ki a beszélgetés résztvevői.

Egységes azonban kivétel nélkül minden intézménynél a jelenlegi félévben tapasztalható határozott visszaesés a továbbképzések iránti érdeklődésben.

A kerekasztal beszélgetést követően lehetőség nyílt ingyenes workshopokon való részvételre a felsőoktatásban használt LMS rendszerekhez kapcsolódóan.

Vágvölgyi Csaba a Learning Analytics: az online oktatáshoz kapcsolódó adatok

elemzése és vizualizációja című workshopján a Moodle-hoz kapcsolódó Learning Analytics lehetőségeket ismerhettek meg az érdeklődők. A Learning Analytics célja, hogy a tanulási folyamat során keletkező adatok összegyűjtése, feldolgozása és elemzése révén átfogóbb képet kapjunk magáról a folyamatról. A résztvevők kipróbálhatták a Moodle legújabb beépített analitikai eszközeit és kiegészítő plugin-jeit, melyek elég komplex eszközzel segíti a tanulási folyamat nyomon követését és elemzését, de ezek mellett az adatbázisból kinyerhető adatok, valamint külső Learning Analytics szolgáltatások is bemutatásra kerültek.

Papp Gyula A multimédia új szintje a Moodle tananyagokban – H5P című workshopján gyakorlatorientált módon adott példákat a különböző H5P eszközök Moodleben történő használatára. A kérdéstípusok, tananyag prezentációs eszközök, tanulástámogató eszközök, látványelemek, valamint tananyagszervező eszközök megismerése révén a résztvevők kipróbálhatták, hogy a H5P által biztosított dinamikus modulok segítségével hogyan tehető sokkal élvezetesebbé és impresszívebbé a tananyagok.

Könczöl Tamás ‘SkillToolkit Live! valós idejű, tanulási elem/objektum alapú tananyag szerkesztés néhány kattintással’ című workshopján a résztvevők áttekintést kaptak a SkillToolkit Live! eLearning platformról és annak moduljairól. Emellett kipróbálhatták az Editor@PRO tananyagszerkesztő modul néhány funkcióját, amely segítségével a felsőoktatásban használt e-learning keretrendszerek (pl. Moodle, Ilias, Canvas) funkcionalitása egészíthető ki és akár duplikációmentes, teljes egyetemi képzési modulrendszer is fejleszthető a segítségével. A résztvevőknek nemcsak az új e-learning tananyag fejlesztésének főbb eszközeit volt lehetősége kipróbálni, hanem belekóstolhattak például abba is, hogy meglévő MS PowerPoint; MS Word forrásanyagok hogyan konvertálhatók (akár adaptív) e-learning tananyaggá néhány kattintással.

A konferencia teljes terjedelmében viszanézhető felvétele, valamint az előadások anyagai megtalálhatók [honlapunkon](#).

Irodalom

M. Pintér et al. (2021): Oktatásinformatikai helyzetkép a magyarországi felsőoktatásban, Új

Pedagógiai Szemle, 71/(3-4)

[http://upszonline.hu/resources/volumes/71/issues/03-04/upsz_71\(03-04\)_2021.pdf](http://upszonline.hu/resources/volumes/71/issues/03-04/upsz_71(03-04)_2021.pdf)

T. Nagy Judit

KRE BTK Társadalom- és
Kommunikációtudományi Intézet

tnagy.judit@kre.hu

Chogyelkáné Babócsy Ildikó

KRE IKT Kutatóközpont

babocsy.ildiko@kre.hu